

נייר עמדה בנושא

הצעות חוק גיל הנישואין (תיקון - העלאת גיל הנישואין)

רבני צהר מבקשים להביע את תמיכתם בהצעות החוק השונות המבקשות להעלות את גיל הנישואין לנשים וגברים לגיל 18, מלבד מקרים בודדים, בהם יורה בית המשפט לענייני משפחה יורה אחרת בשל נסיבות מיוחדות.

התמיכה מבוססת על הנימוקים הבאים:

- שלב התפתחותי מתאים:** חכמינו במשנה מנחים אותנו להעניק לנער בכל שלב את מה שמתאים לו לפי השלב ההתפתחותי בו הוא נמצא. במסגרת זו קובעים חכמים כי "בן שמונה עשרה לחופה" (אבות ה, כא). מכך אנו רואים כי הגיל המתאים לנישואין הוא גיל 18, ומשום כך ראוי שזו תהיה נקודת המוצא החוקית, אא"כ ישנה סיבה מיוחדת לחרוג מכך.
- חינוך, פרנסה ונישואין:** חכמי ישראל הדריכו את האדם להניח את התשתית הכלכלית לביתו בטרם יכנס בברית הנישואין, כפי שבא לידי ביטוי בדברי הרמב"ם: "דרך בעלי דעה שיקבע לו אדם מלאכה המפרנסת אותו תחילה, ואחר כך יקנה בית דירה, ואחר כך ישא אשה" (הלי דעות ה, יא). אמנם בזמנינו בגיל 18 הנערה רחוקים מאוד מלקבוע את עתידם המקצועי ומלבנות את ביתם, אך נראה שגיל זה הוא השלב בו מסתיימים הלימודים הפורמאליים בעזרתם יכול אדם לרכוש מקצוע שיאפשר לו בסופו של דבר לבנות את ביתו. לפיכך תואמת הצעת החוק את הכיוון שהתוו חכמי ישראל. אדם אשר לא פועל בדרך זו, סופו שמטיל את פרנסתו על הציבור, תופעה שחכמינו גינו בכל תוקף (תלמוד בבלי שבת קיח ע"ב; כתובות מט ע"ב).
- יציבות הבית והורדת סיכון לגירושין:** מחקרים עדכניים מראים כי נישואין בגיל שנמוך מ-18 מצויים במתאם גבוה עם אלימות במשפחה וגירושין¹. לאור זאת יש לקבוע שנישואין אלה אינם רצויים לפי עמדת חכמי ישראל, שכן הם קבעו שאסור לאדם לשאת אישה בטרם נבנתה התשתית לאהבה אמיתית בין בני הזוג (קידושין מא ע"ב). לדעת חכמינו נגזרת הנחיה זו מהמצווה "וְאָהַבְתָּ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ" (ויקרא יט, יח), שמתייחסת בראש ובראשונה לבן הזוג.

¹ נייר מדיניות בנושא: נישואי קטינות בישראל, של בית הספר למדיניות ציבוריות באוניברסיטה העברית 29.06.2006 – ירושלים, עמ' 4 <http://public-policy.huji.ac.il/upload/ilana.pdf>